

SCI-CONF.COM.UA

**WORLD SCIENCE:
PROBLEMS, PROSPECTS
AND INNOVATIONS**

**ABSTRACTS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 27-29, 2021**

**TORONTO
2021**

WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Abstracts of V International Scientific and Practical Conference

Toronto, Canada

27-29 January 2021

Toronto, Canada

2021

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “World science: problems, prospects and innovations” (January 27-29, 2021) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. 1300 p.

ISBN 978-1-4879-3793-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // World science: problems, prospects and innovations. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-world-science-problems-prospects-and-innovations-27-29-yanvarya-2021-goda-toronto-kanada-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: toronto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua/>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Perfect Publishing ®

©2021 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

1.	<i>Adanov K. B., Duvanbekov R. S., Karynbaeva M. Z., Abishev Z. B., Kozhamzharov Ye. Z., Duanbekova G. B.</i>	19
	DETERMINATION OF THE EMOTIONAL STATE OF THE SUBJECTS USING THE "SAN" QUESTIONNAIRE.	
2.	<i>Alekseenko T., Jazykbayeva B., Yerzhanova S.</i>	23
	FORMATION OF MODEL OF THE INDUSTRY OF TOURISM IN KAZAKHSTAN.	
3.	<i>Artemova L. V., Protasova A. S.</i>	28
	PRESCHOOL AGE: REQUIREMENTS FOR PROFESSIONAL COMPETENCE OF TEACHERS.	
4.	<i>Bartienieva I., Halitsan O.</i>	33
	ASPECTS OF RELATIONSHIP OF THE QUALITY OF THE TEACHER'S ACTIVITY AND THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF STUDENTS.	
5.	<i>Bakhtiyarov S. B.</i>	37
	MODIFICATION OF THE ADSORBENT.	
6.	<i>Banzak G. V., Banzak O. V.</i>	43
	OPTIMAL PARAMETERS OF REGULATED MAINTENANCE STRATEGY.	
7.	<i>Berezivska L. D.</i>	54
	CHRESTOMATHIE AS A MEANS OF ACTUALIZING THE WORKS OF OUTSTANDING UKRAINIAN AND FOREIGN EDUCATORS.	
8.	<i>Bogachyk N. A., Andrushchak M. A., Balaniuk I. V.</i>	59
	WAYS OF OPTIMIZATION IN THE TEACHING OF INFECTIOUS DISEASES IS NOT ALWAYS A GENERALIZATION OF THE INSTITUTION IN DIFFERENT NOSOLOGIES.	
9.	<i>Chubar V. V.</i>	64
	METHODOLOGY OF FORMATION OF CREATIVE PERSONALITY IN THE SECOND-GRADE STUDENT IN THE PROCESS OF PROFILE LEARNING OF TECHNOLOGIES.	
10.	<i>Gorinchoy N. N., Gorbachev M. Yu., Balan Io. I.</i>	74
	QUANTITATIVE RELATIONSHIP BETWEEN ANTIOXIDANT ACTIVITY OF SOME FOOD ACIDS AND PARTICULARITIES OF THEIR ELECTRONIC STRUCTURE: DFT STUDY.	
11.	<i>Hryshchuk A., Khomych M.</i>	80
	PARADOXES OF LEADERSHIP AND THEIR INFLUENCE ON THE MANAGEMENT OF COMPANIES.	
12.	<i>Holodaieva O., Zhurba K.</i>	84
	RESEARCH FOR POTENTIAL SELECTIVE INHIBITORS OF HUMAN GAMMA GLUTAMYL TRANSPEPTIDASE AND HUMAN GLUTATHIONE-S-TRANSFERASE.	

122. *Надригайло Т. Ж., Харченко О. С., Колісник В. О.* 840
 МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІКИ ВІЛЬНОЇ ПОВЕРХНІ
 ГАЗОРІДИННОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОРОЖНИНІ КОНВЕРТЕРА
 ПРИ РОЗДУВАННІ РІДКОГО ШЛАКУ ДВОРЯДНОЮ ФУРМОЮ.
123. *Назаренко О. В., Іванченко А. В.* 849
 ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ РІДКІСНОЗЕМЕЛЬНИХ
 ЕЛЕМЕНТІВ У ПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ.
124. *Найдьонова В. Є.* 852
 ЗАСТОСУВАННЯ ВІМ-ТЕХНОЛОГІЙ НА СТАДІЯХ
 ПРОЕКТУВАННЯ В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ ТА ВРАХУВАННЯ
 ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ ВИКОНАННЯ РОБІТ І ОХОРОНИ ПРАЦІ.
125. *Наритник І. Ю., Семеняк А. В.* 860
 ВПЛИВ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК НА ПЕРЕБІГ ВАГІТНОСТІ ТА
 СТАН ПЛОДУ.
126. *Надвиничний С. А., Надвиничний О. С.* 866
 ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В
 УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.
127. *Нерсесян В. М., Рудзій Л. Б., Куц О. Ф., Краснолицька Л. М.,
 Стадніченко Н. П., Ружина А. В.* 872
 ВИВЧЕННЯ ФІЗИЧНОГО СТАНУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДЛЯ
 ВИЯВЛЕННЯ ГРУП РИЗИКУ ЗА НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИМИ
 ЗАХВОРЮВАННЯМИ У МОЛОДОМУ ВІЦІ: АРТЕРІАЛЬНА
 ГІПЕРТЕНЗІЯ, ОЖИРІННЯ, ПОРУШЕННЯ ОПОРНО-РУХОВОГО
 АПАРАТУ.
128. *Павлик О. А., Поліщук Ю. С.* 881
 СУТНІСТЬ, ЗМІСТ Й ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ
 «STORYTELLING».
129. *Павлик О. А., Гречка А. О.* 890
 ВИКОРИСТАННЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ
 НАСКРІЗНОГО ВМІННЯ ЧИТАННЯ З РОЗУМІННЯМ.
130. *Пащук Р. І., Васильєва Г. Й., Максименко О. В.* 895
 НАЗВА «УКРАЇНА» У ВИСВІТЛЕННІ ВОЛОДИМИРА
 СЧИНСЬКОГО.
131. *Прокопчук Н. Р.* 900
 ТРУДОВА ЮСТИЦІЯ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.
132. *Пізняк Т. І., Близнюк А. А.* 906
 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-
 ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА.
133. *Піхняк Т. А.* 910
 ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ:
 ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ.
134. *Проніна О. В.* 918
 ПРОДАЖ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ІНОЗЕМНИМ ОСОБАМ:
 МОЖЛИВІ ПРОБЛЕМИ І РЕАЛІЇ.

135. *Прядко О. М., Тарасов І. Ю., Декадіна В. В., Ярошенко А.* 922
ЛОЯЛЬНІСТЬ СПОЖИВАЧІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО
ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВИСОКОГО РІВНЯ КОНКУРЕНЦІЇ.
136. *Повідайчик О. С., Хоминець С. І.* 928
ДИФЕРЕНЦІЙОВАНЕ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ
ПРОФЕСІЙНО МОБІЛЬНИХ ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.
137. *Повідайчик М. М.* 935
ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ УНІВЕРСИТЕТУ ЯК ЗАСІБ
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.
138. *Поздняков Ю. В., Садовенко Ю. П.* 939
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ АДИТИВНОГО ТА
МУЛЬТИПЛІКАТИВНОГО МЕТОДІВ ВВЕДЕННЯ КОРИГУВАНЬ
У ПОРІВНЯЛЬНОМУ ПІДХОДІ ПРИ ВИКОНАННІ
ЕКОНОМІЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ.
139. *Поєдинцева Л. Л., Коваленко О. О.* 951
ФАХОВА ПІДГОТОВКА МЕДИЧНИХ СЕСТЕР НА ОСНОВІ
КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ.
140. *Полєвікова О. Б., Дьоміна А. С.* 959
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ З ЛІТЕРАТУРНИМ ТВОРОМ У
ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.
141. *Полумисна О. О.* 966
СОЦІАЛЬНІ ВИТРАТИ НА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ
ТА ПОЛЬЩІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.
142. *Пустовойт О. В.* 971
ДЖЕРЕЛА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ.
143. *Ревенко І. В., Чжан Сюамінь, Лі Хан* 981
РЕФЛЕКСИВНІ УМІННЯ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОГО
САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА.
144. *Рибак В. А., Керімова Г. Ф.* 985
ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДОЗИ (ЕД₅₀) СУХИХ ЕКСТРАКТІВ
IRIS HUNGARICA МЕТОДОМ НАЙМЕНШИХ КВАДРАТІВ ЗА
АНАБОЛІЧНОЮ АКТИВНІСТЮ У ІНТАКТНИХ ТВАРИН.
145. *Розмарина А. Л., Павленко О. П., Андрушко М. А.* 992
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО
МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ.
146. *Романюк І. О.* 1000
ЕКООСВІТА ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ УЧНІВ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ В ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО-
ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИМИ ПЕДАГОГАМИ.
147. *Северин Р. В., Гонтарь А. М., Рубан В. О.* 1009
СТРАТЕГІЯ БОРОТЬБИ З ВІРУСНИМИ РЕСПІРАТОРНИМИ
ІНФЕКЦІЯМИ КОТІВ.

148. *Сергеева Н. В., Каратаева О. Г., Ашмарина Т. И., Бирюкова Т. В.* 1013
 СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ АГРОПРОМЫШЛЕННОЙ
 ИНТЕГРАЦИИ.
149. *Селіхов Ю. А., Коцаренко В. О., Ковальов Г. В.* 1023
 ІНТЕГРАЦІЯ РОБОТИ УСТАНОВКИ КАТАЛІТИЧНОГО
 РИФОРМІНГУ З ПОПЕРЕДНІМ ГІДРООЧИЩЕННЯМ.
150. *Семенда Д. К., Семенда О. В.* 1032
 ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ
 ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ.
151. *Семенюк В. В.* 1038
 КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У
 ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.
152. *Складановська М. Г.* 1044
 ЕТНІЧНІ ВИТОКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНЦЯ.
153. *Скопенко Н. С., Поліщук Ю. В.* 1050
 УПРАВЛІНСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ.
154. *Стадник О. О., Кузьмінець Н. П.* 1055
 КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ З
 ІСТОРИЧНОЮ БАТЬКІВЩИНОЮ.
155. *Стрига Е. В., Мураховська А. В.* 1062
 ПРОБЛЕМАТИКА НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.
156. *Стотика І. Г., Черкашина Ю. В.* 1066
 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ
 ДІЯЛЬНОСТІ УЧНЯ-ПІАНІСТА.
157. *Сотнікова-Мелешкіна Ж. В., Лантух І. В.* 1073
 ДИТЯЧА ОБДАРОВАНІСТЬ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА
 МЕДИЧНІ ПІДХОДИ.
158. *Тещук В. Й., Тещук Н. В., Руських О. О.* 1084
 ДО ПИТАННЯ ЛІКУВАННЯ ГОСТРИХ ПОРУШЕНЬ МОЗКОВОГО
 КРОВООБІГУ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОЇ КОРОНАВІРУСНОЇ
 ХВОРОБИ.
159. *Трухан А. Г., Кубіцький С. О.* 1089
 ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ
 ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.
160. *Ткаль С. М.* 1099
 ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-
 КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.
161. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Мінакова Т. Г., Петрусяк Т. В.* 1109
 ТРИ КОМБІНОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ В
 БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ ПОПУЛЯРНОЇ
 ПОРТУГАЛЬСЬКОЇ ПІСНІ.
162. *Титан Л. І., Дулька О. С., Прибильський В. Л.* 1115
 ВИКОРИСТАННЯ ДРІЖДЖОВИХ ПІДКОРМОК ДЛЯ
 ВИРОБНИЦТВА КРАФТОВОГО ПИВА НА МІНІПІВЗАВОДАХ
 ТА ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.

163. *Туролєв Г. О.* 1117
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОДАТКУ НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ДЕОФШОРИЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.
164. *Тукумбаєва А. Д.* 1123
СПОСОБИ ПЕРЕВОДА ЦИТАТ НА МАТЕРИАЛЕ ПЕРЕВОДОВ РОМАНА М. БУЛГАКОВА «МАСТЕР И МАРГАРИТА» НА АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ, КАЗАХСКИЙ И АНГЛИЙСКИЙ ЯЗЫКИ.
165. *Тюрикова Е. Н., Недошитко О. М., Титинов В. В.* 1130
ОПТИМИЗАЦИЯ И ИНТЕНСИФИКАЦИЯ ПРЕПОДАВАНИЯ СПЕЦИАЛЬНЫХ ДИСЦИПЛИН АРХИТЕКТУРНО-ДИЗАЙНЕРСКОГО ЦИКЛА ПРИ УДАЛЁННОЙ ФОРМЕ ОБУЧЕНИЯ.
166. *Тюркеджи Н. С.* 1134
АСИСТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БІБЛІОТЕКАХ УНІВЕРСИТЕТІВ: ДОСВІД ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ.
167. *Устюжанінова О. Т., Кириченко В.* 1138
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ЗАСУДЖЕНИМИ ЖІНКАМИ.
168. *Фаузі Є. С., Ротна М. І.* 1142
ЗМІНА КЛІНІКО – ЛАБОРАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРИ РІЗНИХ ФОРМАХ ГЕМОЛІТИЧНОЇ ХВОРОБИ НОВОНАРОДЖЕНИХ.
169. *Фель Е. Л.* 1148
ПОЭТОНИМНАЯ СТРУКТУРА ПРОИЗВЕДЕНИЙ ЖАНА ДЮТУРА С БАСЕННОЙ ОСНОВОЙ.
170. *Філак Ф. Г.* 1154
РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ.
171. *Фомина М. А., Бекназарова М. К.* 1158
МЕДИЦИНСКИЕ ТЕКСТЫ НА АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ.
172. *Фоміна І. Л.* 1161
СТРУКТУРА СУЧАСНОГО КОМУНІКАТИВНОГО ПІДРУЧНИКА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.
173. *Холодовська Н. О.* 1165
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СИМОНА ЗОЛОТИ В ОБРАЗІ ЗІЛЬНИКА ЗОЛОТИ В РОМАНІ ВІТАЛІЯ КЛИМЧУКА «РУТЕНІЯ. ПОВЕРНЕННЯ ВІДЬМИ».
174. *Хоменко Л. М.* 1168
МЕТОДИКА ВІДБОРУ СИСТЕМ КРОЮ ДЛЯ ТЕХНІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ОДЯГУ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ.
175. *Цыпкин Ю. А., Пакулин С. Л., Ильичев К. С., Козлова Н. В., Феклистова И. С.* 1177
ОПТИМАЛЬНОЕ ПРОСТРАНСТВЕННОЕ РАЗВИТИЕ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ СИСТЕМ.

176. *Череп А. В., Сопіна А. Є.* 1188
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ
УКРАЇНИ.
177. *Чмель В. В., Ахмад І. М., Міхненко Г. Е.* 1197
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ.
178. *Шапакидзе Е. Д., Мируашвили В. З.* 1201
ТЕХНИЧЕСКИЕ СРЕДСТВА МАЛОЙ МЕХАНИЗАЦИИ В
ШЕЛКОВОДСТВЕ.
179. *Шаоминг Ли* 1208
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ И
КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОВЫШЕНИИ
ЭФФЕКТИВНОСТИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В СТРАХОВЫХ
КОМПАНИЯХ.
180. *Шевчук І. В., Бурлака Л. П.* 1215
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН ТА ДРОБІВ У
ПОЧАТКОВОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ.
181. *Шпак О. В.* 1225
НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВУ КАЛІГРАФІЇ ЗАСОБАМИ
КОПЮВАННЯ СВІТОВИХ ЗРАЗКІВ КАЛІГРАФІЧНОГО
ПИСЬМА.
182. *Шувалов В. С.* 1230
АНТИЧНИЙ ТЕРМІН «ΤΙΠΟΣ ΛΟΓΟΣ» У ФІЛОСОФСЬКІЙ
КОНЦЕПЦІЇ Г.СКОВОРОДИ.
183. *Шульга О. С., Давидов П. Г.* 1235
МЕДИКО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЛІКУВАННЯ ІНФЕКЦІЙНОГО
ЗАХВОРЮВАННЯ НА COVID-19.
184. *Шутак Л., Навчук Г.* 1245
МОТИВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ» СТУДЕНТАМИ – ІНОЗЕМНИМИ
ГРОМАДЯНАМИ.
185. *Эшев С. С., Авлакулов М., Саидов И. Э.* 1252
ИННОВАЦИОННЫЙ ПОДХОД К РАСЧЕТУ ПАРАМЕТРОВ
ЖИВОГО СЕЧЕНИЯ ИРРИГАЦИОННЫХ КАНАЛОВ.
186. *Юдіна Т. І., Безрученко О. М., Агапова О. В.* 1260
ВОЛОГОПОГЛИНАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ АГЛЮТЕНОВОЇ
БОРОШНЯНОЇ СИРОВИНИ.
187. *Юлдашева С. Х., Авазов И. Р.* 1267
ПОРЯДОК ОБОБЩЕНИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ ОТДЕЛЬНЫХ
НАПРАВЛЕНИЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЛУЖБЫ ВНУТРЕННЕГО
АУДИТА.
188. *Ядловська О. С., Довгопол П. Д.* 1270
АСПЕКТИ ТРУДОВОЇ ЗОВНІШНЬОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ ДО
РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.

189. **Ярославцева М. І., Март'янова Т. О., Сердюк К. С., Тарасова К. М.** 1277
ВЗАЄМОДІЯ СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З
ПИТАНЬ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДИТИНИ.
190. **Яценко І. В., Богатко Н. М., Париловський О. І., Родіонова К. О.,
Жиліна В. М.** 1284
ВИЯВЛЕННЯ ДОМШКИ НАТРІЮ ГІДРОКАРБОНАТУ У
СМЕТАНІ ТА ВЕРШКАХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ
БРОМКРЕЗОЛОВОГО ЗЕЛЕНОВОГО.
191. **Ящищак І. В., Олексюк Н. С.** 1295
ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТІВ В
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.

**ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТІВ В ЗАКЛАДАХ
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Ящищак Ірина Василівна

аспірант

Олексюк Наталія Степанівна

д.п.н., професор

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

Анотація. У статті розкрито основні засади організації соціальної підтримки студентів в закладах вищої освіти України, окреслено мету й завдання служб, які забезпечують означену підтримку. З'ясовано, що система соціальної підтримки студентів функціонує на зовнішньому і внутрішньому рівнях. Зазначено, що соціальна підтримка студентів здійснюється шляхом забезпечення їх житлом на період навчання, призначення стипендій, надання матеріальної, інформаційної, консультативної, посередницької та психологічної допомоги. Визначено ефективні форми і методи соціальної підтримки студентів закладів вищої освіти та шляхи її оптимізації.

Ключові слова: соціальна підтримка, студент, заклад вищої освіти, студентське самоврядування, соціально-психологічна служба.

Соціальна підтримка студентів в закладах вищої освіти України, яка спрямована на створення умов для повноцінного гармонійного розвитку здобувачів освіти, реалізації їх наявних і потенційних особистісно-професійних можливостей, набуває в наш час особливої актуальності. Анексія Криму й військові дії на сході країни, складні економічні процеси, що відбуваються протягом останніх років, призвели до зубожіння великої частини населення, посилення трудової міграції, появи нових соціальних груп (вимушено

переміщені особи, учасники АТО/ООС і члени їх сімей, жителі «сірої» зони), а також загострення ряду соціальних проблем. Все це відбивається на бажанні й спроможності молодих людей отримувати вищу освіту в Україні і, відповідно, на функціонуванні самих закладів вищої освіти.

Проблеми соціальної, соціально-психологічної та соціально-педагогічної роботи зі студентами неодноразово виступали предметом наукових досліджень. Так, у працях Л. Міщик, А. Капської, В. Сидорова, О. Пічкара, І. Козубовської, Г. Попович, С. Марченко, Н. Лавриченко, Н. Романової, В.Тименко ґрунтовно висвітлено теоретичні й практичні аспекти функціонування соціально-психологічних служб в освітніх закладах. Поряд з цим, аналітичний огляд наукових публікацій з організації соціальної роботи зі студентами закладів вищої освіти свідчить про недостатню вивченість механізмів їх соціальної підтримки. Залишаються малодослідженими питання забезпечення системності, доступності й оперативності такого виду соціальної роботи [1, с.134; 2, с.165].

Доцільність розробки означеної проблеми та відсутність її цілісного наукового дослідження зумовили вибір теми нашої статті. Метою її є висвітлення організації соціальної підтримки студентів в закладах вищої освіти України. Для виконання заявленої мети нами було поставлено кілька завдань: схарактеризувати соціальну підтримку студентів в закладах вищої освіти України як важливий соціальний процес й з'ясувати її мету та завдання; визначити суб'єктів здійснення соціальної підтримки та проаналізувати її механізми; виявити можливості оптимізації означеного процесу в закладах вищої освіти України.

У нашому розумінні соціальна підтримка студента закладу вищої освіти – це заходи матеріального та нематеріального характеру, які здійснюються фахівцем соціальної служби та запобігають виникненню чи сприяють вирішенню соціальних, психологічних, педагогічних, економічних, побутових проблем, з якими студент не може впоратись самостійно. До основних принципів соціальної підтримки студентів в закладах вищої освіти відносимо:

конфіденційність, повагу до загальнолюдських цінностей та особистої свободи, гуманізм, рівність, партнерство, добровільність і доступність [3, с. 228].

На підставі вивчення діяльності різних типів закладів вищої освіти можемо стверджувати, що сучасна вітчизняна система соціальної підтримки студентів функціонує на двох рівнях – зовнішньому (включає студентську соціальну службу закладу, його адміністрацію, а також соціальні служби, які діють в населеному пункті, наприклад, центр соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді) й внутрішньому (представлена персоналом відповідних підрозділів закладу вищої освіти – директором служби, координаторами програм та проєктів, залученими спеціалістами (наприклад, психологами, лікарями, юристами), студентами-лідерами студентського чи волонтерського руху, членами громадських організацій, що беруть участь у реалізації певних проєктів й програм) [3, с. 228; 4, с. 45].

Основним суб'єктом соціальної підтримки студентів є органи студентського самоврядування закладу вищої освіти, до яких відносяться студентська профспілка та студентський уряд [5, с. 2]. Оскільки студентська профспілка опікується лише частиною студентів – тими, хто навчається на державній формі (безоплатно), детальніше розглянемо діяльність студентського уряду (на прикладі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (далі – ТНПУ ім. В. Гнатюка)), об'єктом впливу якого є усе студентство закладу вищої освіти.

Студентський уряд – це орган студентського самоврядування, який є добровільним громадським об'єднанням і проводить свою діяльність відповідно до ініціативи студентів [5, с. 2]. У своїй діяльності уряд опирається на Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статут ТНПУ ім. В. Гнатюка, Положення про Студентський уряд ТНПУ ім. В. Гнатюка. Метою діяльності студентського уряду є захист навчальних, наукових, соціальних, економічних, творчих, національно-культурних, духовних, спортивних та інших інтересів студента, формування у нього навичок майбутнього організатора, керівника, лідера. Серед основних завдань студентського уряду

виділяємо: участь у вирішенні всіх питань розвитку університету, що стосуються студентства; забезпечення і захист прав та інтересів студентів; забезпечення виконання студентами своїх обов'язків; забезпечення участі студентів в управлінні університетом; сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів; сприяння у створенні умов для проживання і відпочинку студентів; забезпечення інформаційної, правової, психологічної, матеріальної допомоги студентам (спільно з відповідними службами); налагодження міжнародних зв'язків; організацію культурно-масової роботи; організацію співробітництва зі студентами інших вищих навчальних закладів і молодіжними організаціями [1, с. 135; 6, с. 17]. Форми та методи соціальної підтримки зумовлюються проблемами, з якими зіткнувся студент закладу вищої освіти. Насамперед, це забезпечення житлом на період навчання, рейтинг успішності студентів і призначення на його основі стипендій, надання матеріальної допомоги потребуючим [4, с. 47]. Студентський уряд приділяє також увагу студентам із вразливих категорій сімей, сиротам та особам з інвалідністю. Окрім того, значна робота з адаптації до цивільних умов проводиться зі студентами-учасниками АТО/ООС. Беручи до уваги результати діяльності студентського уряду, визнання його значимості та величезну довіру викладачів і студентів університету, виявлені за результатами щорічного опитування, можемо зробити висновок про важливість цієї структури як суб'єкта соціальної підтримки студентів.

Окрім студентського уряду, соціальною підтримкою потребуючих студентів займається соціально-психологічна служба університету, головним завданням якої є соціально-психологічний супровід навчально-виховного процесу та реалізація низки заходів профілактичного, корекційного та навчально-просвітницького характеру. Спираючись на нормативно-правові акти, наукові дослідження, існуючий досвід соціальної роботи, визначаємо такі напрями діяльності соціально-психологічної служби університету, як: сприяння студентам у досягненні цілей та розкритті їх внутрішнього потенціалу; соціальна профілактика негативних явищ, які впливають на процес становлення

особистості та зумовлюють соціальну напруженість; запобігання можливим фізичним, психічним зіткненням окремих індивідів і груп ризику; соціальна допомога особі, що сприятиме успішній її інтеграції у громадське життя; корекція соціальної поведінки та самопочуття студентів, які опинились у скрутних умовах або переживають кризову дискомфортну ситуацію; соціальна реабілітація, спрямована на відновлення порушених соціальних зв'язків за допомогою мобілізації власних ресурсів, творчого потенціалу особистості, використання її природної активності; збереження та захист нормального рівня життя й здоров'я молоді [2, с. 168]. До основних форм і методів соціальної підтримки, які використовує соціально-психологічна служба ТНПУ ім. В. Гнатюка відносимо: традиційні (індивідуальні та групові бесіди, тренінги, консультації) й інноваційні (аналіз помилок, «мозковий штурм», сократів діалог, «дерево рішень», дискусія із запрошенням фахівців, кейс-метод, дидактичні, ділові (рольові) ігри, розв'язування проблемних ситуацій та життєвих задач) [6, с.18].

Особливої уваги, на наш погляд, заслуговує соціальна підтримка студентів, у яких, внаслідок пандемії коронавірусу COVID-19 і відповідне зниження економічної активності, істотно скоротилися доходи. Оскільки в Україні на сьогоднішній все ще не створено системи державної підтримки студентів-контрактників (зокрема, такі студенти не мають права на стипендію, навіть коли демонструють високу академічну успішність; їх батькам не надається грошова допомога у зв'язку з утриманням студента в сім'ї, а право на податковий кредит мають не всі працюючі батьки студентів, наприклад, ним не наділені фізичні особи-підприємці), студентський уряд університету та соціально-психологічна служба, спільно з молодіжною біржою праці Тернопільського міському центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, допомагають цим студентам у пошуку роботи [4, с. 52; 5, с. 5].

Виходячи із зазначеного вважаємо, що соціальна підтримка студентів у закладах вищої освіти України є вкрай необхідною на сучасному етапі розвитку суспільства та, виходячи із проблем, з якими зустрічаються студенти,

багатовекторною. Вона покликана не лише захищати студентів від життєвих негараздів, але й сприяти їх повноцінному особистісному й інтелектуальному розвитку. Вважаємо, що процес соціальної підтримки можна оптимізувати шляхом залучення до співпраці з закладом вищої освіти волонтерських, громадських і релігійних організацій, місцевої громади, а також удосконалення діючого законодавства й розв'язання загальнодержавних проблем.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коляденко С. М. Партнерська взаємодія для здійснення соціальної підтримки студентської молоді в умовах ВНЗ. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2016. – № 1. – С. 134–139.
 2. Попович В. М. Соціальна служба вищого навчального закладу як суб'єкт соціальної роботи з молоддю. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. – 2013. – Вип. 57. – С. 165–174.
 3. Moldabek Kulakhmet, Alfira Hajrullina, Nataliya Oleksiuk, Miroslav Tvrdon, Oksana Protas. The Development of the Masters' Professional Competence by Means of the Information and Communication Technologies. *International Journal of Higher Education*, 2021. Vol. 10, No. 1. P. 226–239.
 4. Романова Н. Ф. Організація і управління діяльністю студентських соціальних служб у вищих навчальних закладах України. Дис. канд. пед. наук: 13.00.01. – Київ : Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти АПН України, 2005. – 260 с.
 5. Myroslav Kryshtanovych, Svitlana Kapitanets, Svitlana Filina, Nataliya Oleksiuk, Oksana Prodius. Assessment of the effectiveness of strategic personnel management of the company. *Academy of Strategic Management Journal (ASMJ)*, 2019. Volume 18, Special Issue 1. P. 1–6.
- Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / ред. П. Ю. Саух. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 443 с.